

Dode vogels, veren, skeletten en eieren*

Hans Peeters

Het is niet ongebruikelijk dat vogelliefhebbers verzamelingen aanleggen van bij voorbeeld veren en vogelschedels. Dit kan een leuke en zelfs educatieve hobby zijn. Maar juist voor die personen (en voor verzamelaars in de dop) is het goed om te weten dat de Vogelwet afgelopen jaar op een aantal punten is gewijzigd.

Voorheen was het verboden om beschermde vogels dood of levend onder je te hebben, evenals hun eieren. Thans verbiedt de Vogelwet ook het onder zich hebben van delen van beschermde vogels, waaronder skeletten en delen daarvan. Betekent dit nu dat je de gevonden ruiveren in het bos moet laten liggen of dat je de braakballen niet meer uit mag pluizen? Hieronder passeren de belangrijkste zaken de revue:

Dode vogels

Alle in ons land voorkomende roofvogels zijn beschermd. Dode roofvogels mag je dus niet onder je hebben. Vind je als WRN-lid een dode roofvogel die je voor onderzoek op wilt sturen naar het ID/DLO in Lelystad, dan zou je dus eigenlijk de vogel moeten laten liggen en er een opsporingsambtenaar (politie of AID'er) bij moeten halen. Dat gebeurt in de praktijk meestal niet. Het risico dat bij terugkomst met de sterke arm de vogel verdwenen is, is te groot. Het is echter wel zaak om met je dode roofvogel zo spoedig mogelijk aangifte te doen bij de politie of AID.

Ook komt het voor dat je een dode roofvogel vindt, waarvan de doodsoorzaak meteen al duidelijk is. Bij voorbeeld een doodgereden Torenvalk langs de snelweg. Wil je zo'n vogel op laten zetten, dan kan dat wel maar moet je bepaalde voorschriften volgen. Beschermde vogels mogen namelijk alleen opgezet worden door erkende preparateurs (iemand met een vergunning daarvoor). Om de vogel naar de preparateur te vervoeren, heb je een vervoersvergunning nodig. Zo'n vervoersvergunning kan afgegeven worden door zowel de politie als de AID. Je neemt de doodgevonden vogel mee naar het politiebureau of een AID'er. Als deze constateert dat het aannemelijk is dat de vogel een natuurlijke dood is gestorven, geeft hij de vervoersvergunning af waarop onder andere het adres van de preparateur vermeld staat. Vervolgens geef je de vogel met de vervoersvergunning af bij de preparateur. Als je later het geprepareerde kunstwerk ophaalt, geldt het aan de vogel bevestigde preparateursmerkteken als bewijs dat deze 'legaal' is.

* Bron: ministerie LNV, Directie Natuurbeheer.

Schedels en skeletten

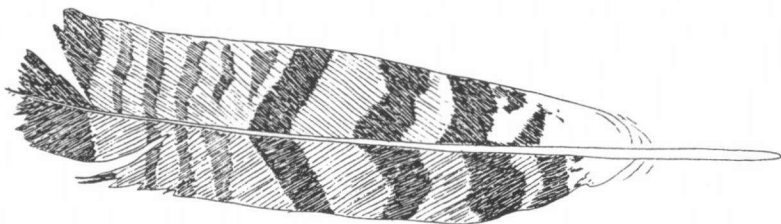
Tot 1 september 1994 was het onder zich hebben van skeletten en skeletdelen (dus ook schedels) zonder meer toegestaan. Nu is dat verboden. Het verbod geldt niet voor skeletten en delen waarvan de houder kan aantonen dat hij ze vóór het in werking treden van het verbod reeds in zijn bezit had. Hoe toon je dat nu aan? Door bij voorbeeld zelf een verklaring op te stellen dat je op 1 september 1994 al een collectie met name genoemde schedels in je bezit had. Met deze verklaring ga je naar het politiebureau en laat hem daar afstempelen. Voor schedels die je na 1 september 1994 vindt, is voortaan ook een ontheffing nodig en moeten worden voorzien van een preparateursmerk. Dus dan geldt dezelfde bepaling als bij dode vogels. Je haalt een vervoersvergunning op bij de politie of AID'er en gaat ermee naar een erkende preparateur.

Veren

Strikt genomen zijn veren ook delen van vogels en mag je deze dus niet meer onder je hebben. Heb je een grote collectie, handel dan als bij de schedelverzameling hiervoor. Stel een verklaring op en laat deze afstempelen op het politiebureau.

Elke wet dient echter te worden geïnterpreteerd op de wijze zoals hij is bedoeld. De wetgever heeft vast niet bedoeld om het verzamelen van ruiveren te verbieden. Het juist zo educatieve aspect van het kind dat een buizerdveer vindt en mee naar huis neemt, wil de wetgever niet verbieden. Ook wil hij de werkgroep die braakballen verzamelt en op een winteravond uitpluist, niet aanmerken als een stelletje criminelen. Eigenlijk zou voor al deze handelingen wel een vergunning aangevraagd moeten worden, maar daar zitten de ambtenaren ook weer niet op te wachten. Over een losse veer, een enkele schedel of een doosje braakballen zal dus niemand (met een redelijk gezond verstand) problemen maken.

Anders wordt het als de collectie grotere vormen aanneemt, of voor educatieve doeleinden gebruikt wordt op plaatsen waar publiek komt. Dan is wel een vergunning nodig. Voor dergelijke vergunningen kan men terecht bij de DUR (Dienst Uitvoering Regelingen).

Eieren

Het in het bezit hebben van eieren van beschermde vogels was al langer verboden. Tegen het hebben van een eiervverzameling werd tot nu toe altijd streng opgetreden en dat zal in de toekomst niet echt veranderen.

- Voor vogelwerkgroepen die al vergunningen hebben voor het onder zich hebben van een eiervverzameling blijft de verleende vergunning van kracht voor eieren die op de dag van ingang van deze vergunning al in het bezit zijn van de vergunninghouder. Ofwel: houden wat je hebt, niks nieuws erbij. Uitbreiding van de collectie is niet toegestaan, en kan alleen in uitzonderingsgevallen en na verkregen toestemming van de directeur Natuurbeheer van het ministerie LNV plaatsvinden.
- Voor vogelwerkgroepen die een Eiercollectie zouden willen opzetten kan op grond van artikel 21 van de Vogelwet een vergunning worden verleend ten behoeve van educatieve doeleinden en/of wetenschappelijk onderzoek. Ook voor een dergelijke vergunning dient men zich te wenden tot de directeur Natuurbeheer van het Ministerie LNV.
- Bij (met vergunning) tentoongestelde eieren dient aan het publiek duidelijk te worden gemaakt dat het verzamelen en onder zich hebben van eieren van beschermde vogels zonder vergunning verboden is.

Belangrijke adressen:

- Directeur Natuurbeheer, ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage;
- DUR, Directie Noord, Postbus 30032, 9700 RM Groningen;
- DUR, Directie Oost, Postbus 10051, 8000 GB Zwolle;
- DUR, Directie Noordwest, Postbus 3005, 2001 DA Haarlem;
- DUR, Directie Zuidwest, Postbus 3010, 2270 JB Voorburg;
- DUR, Directie Zuid, Postbus 6111, 5600 HC Eindhoven.

Adres: Vogelbescherming Nederland, Driebergseweg 16c, 3708 JB Zeist.

